

ILOS' studiekvalitetsrapport 2015

---

1. Strategiske vurderinger

Overordnet mål for instituttledelsens strategiske vurderinger er å forbedre studiekvaliteten og øke gjennomstrømmingen av programstudenter.

ILOS arbeider for å forbedre *fagmiljøenes mottak* av studenter ved studiestart. Høsten 2015 ble det satt i gang tiltak med fokus på faglig-sosiale arrangementer allerede første studieuke. Tiltakene ble godt mottatt av studentene. Vi vil lære av erfaringen fra 2015, og følge opp tiltakene ved mottaket i 2016.

ILOS hadde i 2015 en prøveordning med *valgfri muntlig eksamen* på masteroppgaveemnet i utvalgte fag. Det har imidlertid vært umulig å måle noen effekt av ordningen da svært få studenter valgte å gjennomføre muntlig eksamen. Ledelsen har likevel gått in for å innføre ordningen, da det har vært ønsket av fagmiljøene. Fra og med kull med oppstart høsten 2015 blir muntlig eksamen obligatorisk på alle masteroppgaveemner på 60 studiepoeng.

Høsten 2015 hadde ILOS førsteopptak til det nye *masterprogrammet Europeiske språk*. Etter at studentene har fullført første studieår, vil vi evaluere studieløpene. I evalueringen vil vi legge spesiell vekt på emnet der studentene skriver skisse til masteroppgaven. Prosjektskissen skal sikre at god oppfølging blir gitt slik at studenter gjennomfører masteroppgaven.

Examen facultatum-varianten *EXFAC03-EURA* har gjentagende ikke fungert i studieløpene til språkfagene ved ILOS. EXFAC03-LIT og EXFAC03-EST fungerer godt i studieløpene. Vi har gjort flere revisjoner av EXFAC03-EURA for å få emnet til å fungere, og i 2015 gjorde vi emnet mer lik den gamle forprøven i fonetikk og språkvitenskap. Vi har imidlertid ikke sett noen bedringer. Emnet har fortsatt dårlig gjennomføring og vi får dårlige tilbakemeldinger. Instituttet har derfor besluttet ikke å tilby EXFAC03-EURA høsten 2016. Studentene anbefales i stedet å ta et emne i faget de har 80-gruppe i. I realiteten betyr dette at bachelor-studenter kan få tilbud om 60 studiepoeng i fagemner i første studieår slik som årsenhetsstudentene. Vi tror dette kan bidra til å dempe misnøyen fra studentene i 1. semester. Dessuten vil det styrke kullfølelsen blant studentene. Examen facultatum blir flyttet til 2. eller 3. studieår, og studentene velger etter interesse blant andre varianter av examen facultatum.

Ordningen med «*Praksis-II*» får gode evalueringer. Dette til tross for at det er relativt få som møter til samlingene. Vi fortsetter med ordningen, og ser det som viktig å orientere godt om tilbudet.

Mange av *ILOS' emnebeskrivelser* kan fortsatt forbedres. Vi vil jobbe med emnebeskrivelsene slik at både studenter, undervisere og sensorer kan bruke emnebeskrivelsen til å vite hvilke kunnskaper studenten oppnår og hvilke aspekter det skal fokuseres på.

*Søkertallene*¹ for bachelor-studiene 2015 viser en særlig økning for engelsk, dernest allmenn litteratur, italiensk og tysk. De andre studieretningene har fallende søkertall². Engelsk alene stod for 28 % av søkerne, til 20 % av plasser totalt. Særlig spansk, men også estetikk og russisk opplevde et fall i søkertall.

På årsenhet er økningen kun på engelsk og allmenn litteratur. Her hadde engelsk 36 % av søkerne, til 18 % av plassene. Særlig tysk opplevde et fall i antall kvalifiserte søkere, men faget hadde samtidig en økning i tallene for bachelor.

Fra høsten 2015 er studieretningene fra de tidligere masterprogrammene i litteratur, språk og europeiske og amerikanske områdestudier samlet i masterprogrammet Europeiske språk, og fagfeltene er samlet slik at antallet studieretninger er sterkt redusert. Søkertallene er derfor ikke lenger sammenlignbare med tidligere tall. Søkningen til allmenn litteraturvitenskap styrket seg i 2015. Søkningen til flere av studieretningene på Europeiske språk var lavere i 2015, med unntak av engelsk.

Studiepoengproduksjonen er stabil sammenlignet med 2014, men i løpet av de siste fem årene har den falt merkbart. DHB-tallene³ viser at studiepoeng per heltidsekvivalent ved ILOS faller kontinuerlig; det er det laveste på 5 år og det laveste ved HF (30,23 studiepoeng). Studiene ved ILOS er imidlertid av svært ulik størrelse og spriket dem imellom er betydelig.

Snittet for EURAM-programmet (31,17) er stabilt, men fortsatt under HF-snittet. Størrelsen på dette programmet gjør at det har stor påvirkning på andre gjennomsnittstall.

Årsenhetenes tall er lavere enn for EURAM og befinner seg i hovedsak mellom 23 og 28 sp. Spansk har særlig lav produksjon; den har falt kontinuerlig fra 26,15 i 2012 til 14,39 i 2015 (se kap. 4, Studiekvalitet)

Studier som trekker ILOS-snittet opp, er masterstudiene i allmenn litteratur og bachelorstudieretningen Estetiske studier og allmenn litteraturvitenskap, samt årskurset i Caen.

---

¹ Se vedlegg 1: Plasser og kvalifiserte førstevalgsøkere 2014-2015

² Russisk hadde fallende tall på bachelor, men hadde samtidig opptak til årsenhet for første gang.

³ Se vedlegg 2: DHB ILOS 2011-2015. Reelle tall for aktive studenter som gjennomfører emner og studier er høyere enn DHB-tallene. Instituttets tiltak for økt gjennomføring omfatter ikke denne studentgruppen.

Tallene for *studentmobilitet*⁴ viser ingen entydig utvikling. Tallet for utreisende er de høyeste siden 2009, med en stigning 11 %. Antallet innreisende er det laveste siden 2008 og har etter en stigning falt igjen siden 2012.

2. Tiltak for 2016 og videre med mål og tidshorisont

Det humanistiske fakultets årsplan 2016-2018 angir to tiltak for utdanning:

Tiltak 1: Fakultetene skal iverksette tiltak som styrker studentenes integrering i fagmiljøet. Det skal gis god oppfølging underveis i studiene.

Tiltak 2: Fakultetene skal styrke studentenes læringsutbytte og utdanningenes arbeidslivsrelevans, gjennom mer bruk av nyskapende og studentaktive lærings- og vurderingsformer. UiOs felles utdanningsvisjon skal gjenkjennes i alle studieprogram.

Fakultetets tiltak vil bli spesielt behandlet i denne rapporten under punktene 5 og 8.

ILOS har på basis av fakultetets årsplan formulert følgende aktiviteter i kapittelet om utdanning i sin [årsplan](#)⁵. Årsplanen inneholder nærmere informasjon om milepæler og resultater av tiltakene:

Tiltak 1:

- 1. Videreutvikle fagmiljøenes mottak ved studiestart for årsenhet- og bachelorstudiene med faglig eierskap og faglig innhold. Mottakene skal imøtekomme studieprogrammenes og studieretningenes ulike utfordringer.*
- 2. Videreutvikle det første studieåret på masterstudiene som enhetlige, robuste studieløp og vektlegge den individuelle veiledningen fra påbegynt masterstudium til levert masteroppgave. I vurderingen av veiledningskvalitet skal vi særlig fokusere på prosjektskisseemnene og øvrige obligatoriske og felles emner i studieløpet. Vi skal løpende evaluere rollen til tverrgående emner.*
- 3. Undersøke kvaliteten på oppfølging og tilbakemeldinger til studentene i deres studieprogram gjennom vurderingsformene (blant annet i kvalifiseringsoppgaver og integrerte vurderingsformer).*

Tiltak 2:

- 1. Innføre muntlig eksamen på masteroppgaveemnet.*

---

⁴ Se vedlegg 3: DBH-tall – studentmobilitet

⁵ ILOS' årsplan 2016-2018, www.uio.no/for-ansatte/enhetssider/hf/ilos/strategi/ilos-arsplan-vedtatt-7-12-15.pdf

2. *Vitalisere Programrådet for europeiske språk og allmenn litteraturvitenskap for å følge opp 2015-omstruktureringen. Vitaliseringen skal endre fokus til kunnskaps- og erfaringsdeling og identifisering og diskusjon av felles utfordringer for å øke de fagansvarliges kompetanse.*
3. *Sørge for at våre kandidater blir seg bevisste sin generelle humanistiske kompetanse, med henblikk på å ruste dem til å søke arbeid etter endt utdanning.*

I tillegg kommer tiltak for 2015 som følge av planlagt oppussing av ILOS' lokaler i Niels Treschows hus: Instituttet skal påse at undervisningen opprettholder et høyt nivå tross ombygging og flytting. Vi skal også samarbeide tett med fag- og instituttutvalg og andre studentforeninger også i ombygningsperioden.

3. Tiltak for 2015 – evaluering og oppsummering

Flertallet av tiltakene i [fjorårets rapport](#) er enten fullført, eller kommet godt i gang og flere av dem videreføres i 2016. Blant de viktigste som er fullført, er:

- et bedre mottak av studenter ved semesterstart.
- felles emne med projektskisse for alle masterstudieretninger.
- finne bedre løsninger for examen facultatum på EURAM-programmet
- undervisningsopplegg og pensum ble revidert våren 2015 og gitt i høstsemesteret. Resultatet var fortsatt ikke tilfredsstillende og emnet ble derfor gitt siste gang høsten 2015. (Se kapitlet om studiekvalitet, avsnitt «evaluering av EURAM-programmet»)
- EURAM-programmets bachelor-studieretning Polsk, tsjekkisk, bosnisk/kroatisk/serbisk fikk en god oppstart høsten 2015 selv om rekrutteringen var svak.

Viktige tiltak som videreføres er⁶:

- intensivert arbeid med å bedre emnebeskrivelser.
- informasjon til årsenhetsstudenter om muligheten for videre studier på bachelor.
- styrke fagmiljøenes eierskap til emner og studier gjennom implementering av ny intern organisering.
- samarbeide tett med fag- og instituttutvalg for å styrke studiemiljøet.

Noen tiltak er ikke eller kun delvis gjennomført. Dette gjelder særlig studiekvalitetsrapportens: Tiltak 8 *Fornyelse og relevans i studietilbudet*:

---

⁶ Tiltak knyttet til oppussing av Niels Treschows hus er flyttet til 2016 og ble nevnt i forrige kapittel

- *Følge opp møtene i fagmiljøene og arbeide for mer lik praksis for alle fagmiljøene, særlig med tanke på hva som behandles og diskuteres på møtene.*

Instituttets ledelse arbeider for å etablere en godt fungerende og kommuniserende organisasjon internt. Fagansvarliges rolle skal styrkes og kontakten med og koordinering av fagmiljøene bedres. Årsplanen 2016-2018 inneholder derfor tiltak for dette (tiltak 2.2). Utviklingen av et nærere og mer forpliktende samarbeid i Programråd for europeiske språk og allmenn litteraturvitenskap, bachelor og master, skal også bidra til dette. Videre tiltak var:

- *Gjøre markedsføringstiltak for det nye masterprogrammet Europeiske språk.*
- *Utvikle fremragende forskningsbaserte tverrgående emner på masterprogrammet Europeiske språk.*
- *Utvikle flere fellesemner som går på tvers av de tradisjonelle fagdisiplinene innen de enkelte studieretningene.*
- *Avholde arrangementer på noen fagmiljøer der fast vitenskapelig ansatte og studenter møter ferdige kandidater 10 år etter avsluttende eksamen.*

Disse tiltakene flyttes til 2016. Omstruktureringen av studieretningene på masterprogrammet Europeiske språk (oppstart høsten 2015) har krevd stor innsats fra alle ILOS' fagmiljøer, ikke bare i planleggingsfasen, men også i gjennomføringen av studieåret for det første kullet. Tiltakene ovenfor vil være mer hensiktsmessige etter at studieåret 2015/2016 er blitt nærmere evaluert.

Det gjelder også punkter i Tiltak 10 *Kunnskapsutveksling med eksterne aktører*:

- *Utvikle kontakt og samarbeide med Institut Français, Goethe-Institut og Istituto Italiano di Cultura.*
- *Vurdere behovet for å opprette arbeidsgiverpaneler med deltakelse fra relevante bransjer for våre kandidater.*

Disse tiltakene ble ikke gjennomført.

4. Studiekvalitet

Kvalitetssystemet

ILOS har ikke hatt tilsynssensorordning i dette tidsrommet siden HF kvalitetssystem har vært gjenstand for revisjon. Etter avtale med fakultetet er det derfor hverken blitt bestilt eller levert noen *tilsynssensorrapporter* siden forrige studiekvalitetsrapport.

Av *programevalueringssrapporten* fremgår det at det eksterne panelet i det store og hele har et godt inntrykk av EURAM-programmet. Studieretningene kombinerer emnene på en god måte og gir en god faglig progresjon. Læringsmålene reflekterer læringsutbyttet, og det er tydelig at instituttet jobber målrettet for å finne løsninger på de problemene som finnes. Panelet kom i tillegg med følgende anbefalinger av tiltak:

- forbedre presentasjonen av programmet på nett
- jobbe for å bedre kontakten med arbeidslivet, for eksempel ved å arrangere fagdager med representanter fra relevante bransjer.
- la studentene komme til orde i egne, programspesifikke evalueringer om måloppnåelse og trivsel og vurdere å innføre bacheloroppgave.
- fortsette arbeidet med å forbedre EXFAC03-EURA.

Som tidligere nevnt, vil ILOS ikke lenger gi examen facultatum-varianten EXFAC03-EURA. Arbeidet med nettsider generelt og med EURAM-programsidene generelt foregår kontinuerlig og vil bli vektlagt i det studieadministrative arbeidet fremover. Særlig viktig er en bedre forståelse for hva en god nettsidetekst er og hvordan fag bør presenteres, en riktig plassering og sortering av informasjon på de ulike sidene, og en større vekt på arbeidslivsrelevans.

Høsten 2015 ble det utarbeidet forslag til et praksisemne på bachelor-nivå (foreløpig emnenavn er EAS3900 – Arbeidspraksis for ILOS-studenter). Emnet skal tas i 5. eller 6. semester, og skal gi arbeidslivserfaring og trening i å anvende kunnskap studenten har fått i bachelorstudiet. Emnet er ennå ikke diskutert i fagmiljøene eller i programrådet, men instituttet tar sikte på at emnet etableres i løpet av 2016.

Til *emneevalueringen i 2015* ble det levert 32 periodiske rapporter våren og 47 høsten 2015. Rapportene gir ingen indikasjoner på sviktende kvalitet, men noen rapporter for språkemner på 1000-nivå tyder på at studenter ikke alltid er godt informert om hvilket ferdighetsnivå emnene forutsetter. Både studentevalueringer og emnerapporter indikerer at emnebeskrivelsene fungerer godt (nok). Instituttet bruker evalueringene aktivt for kontinuerlig å forbedre emnebeskrivelsene.

Instituttet var høsten 2015 særlig oppmerksom på gjennomføringen av de nye studieretningsvise fellesemnene på programmet Europeiske språk. De periodiske emnerapportene viser at både faglærere og studenter jevnt over er fornøyd med de nye emnene.

Problemer som tas opp i flere rapporter, er:

- Dårlig oppmøte, selv på emner med obligatorisk oppmøte og aktiviteter

- Faglærere gir iblant ikke nok informasjon om organisering av undervisning. Ønsker både fra faglærere og studenter om tydeligere forventningsavklaring forekommer også jevnlig.
- Ønske om flere undervisningstimer, både fra faglærer og fra studenter (dette må angis i studentevalueringsskjemaets fritekstfelt)
- Studenter bruker for lite tid på studier mellom undervisningen. Under tidsbruk per emne angir studenter gjennomgående enten 5-10 eller 0-5 timer per uke. De øvrige alternativene 10-15 og 15-20 benyttes nesten aldri.
- Faglærere for heisemner har ulike meninger om ordningen fungerer godt eller er vanskelig.

Rapporter publiseres her:

<http://www.hf.uio.no/ilos/studier/om/studiekvalitet/emnerapporter/>

FS-tall

Tall fra FS for *eksamen, møtt, stryk og klagesaker*⁷ er stabile og indikerer god gjennomføring på instituttets emner. Antallet eksamensmeldinger og antallet som møtte til eksamen i 2015 økte begge med 3,7 % fra året før. Det var igjen en økning i klagesaker, nå på knappe 20 %, mot 13 % fra året før. Men antall klager er fortsatt en del lavere enn i 2012 og 2009.

Etter at blind sensur ble innført i *klagesaker*, endres en større andel av karakterene i sensuren. Det er imidlertid en jevnere fordeling enn tidligere mellom saker som går til gunst og ugunst.⁸ Det store flertallet av karakterer som blir endret, endres med én karakter, stort sett til gunst. Instituttet synes at statistikken indikerer god kvalitet i sensuren og stor grad av enighet i bruk av karakterskalaen, både enkeltsensorer og fagmiljøer imellom. Karakterstatistikk for foregående semester tas rutinemessig opp hvert semester i fagavdelingenes første møte. Eksamensoppgaver ble også presentert og diskutert i fagmiljøene i forkant av eksamen. Instituttledelsen vil, som nevnt i ILOS' årsplan under «Undervisning», tiltak 2, pkt. 2, involvere programrådet for å sikre lik praksis og at dette kvalitetsarbeidet blir ivaretatt på en god måte i fagmiljøene.

I 2015 ble det laget sensorveiledninger i alle emner med dikotom karakterskala samt i ENG1304.

---

⁷ Se vedlegg 4, Eksamensenheter, meldte, møtt, stryk og klagesaker

⁸ Se vedlegg 5, Sensurresultater klagesaker våren 2013 til høsten 2015

Emner som har hatt spesielt stor trekk- eller frafallsprosent i 2015:

- EXFAC03-EURA: Emnet ble gitt siste gang høsten 2015. Da hadde det 147 påmeldte, hvorav 121 kvalifiserte seg til eksamen. Av disse var det 51 % som bestod, 30 % som strøk og nær 17 % som ikke møtte. Erfaringene gjennom flere år gjør at ILOS ikke lenger vil anbefale dette til våre studenter på Bachelorprogrammet Europeiske språk.
- SPA1101: Av 93 påmeldte var det 66 som kvalifiserte seg til eksamen og 40 som bestod. Emnet hadde dermed en strykprosent på 38. Instituttet har allerede truffet tiltak for høsten 2016. Årsenheten er endret, og gis med et nytt emne i første semester, SPA1000. Emnet er ment å lette oppstarten på faget og bedre gjennomføringen også på de to andre førstesemesters-emnene i spansk. Emnet anbefales også som fritt emne for nye bachelorstudenter.

Si fra-systemet

Gjennom Si fra-systemet fikk instituttet én gul og to røde klagesaker i 2015.

- En rød sak ble etter samtale med studenten flyttet til gul klage. Det ble gjennomført samtale med faglærer på emnet. Saken fikk ingen konsekvenser for faglærer.
- En annen rød sak gjaldt manglende oppfølging fra veileder på en masteroppgave. Studenten fikk ny veileder og leverer våren 2016.
- Den gule saken var en klage på en seminarlærer på et emne på 1000-nivå. Saken er blitt behandlet av instituttet.

Søknader om ekstra og siste semester

Instituttet mener at ordningen fungerer tilfredsstillende. Rutiner og tydelig saksgang letter arbeidet for både veiledere og studieadministrasjon. Studieadministrasjonen har en nokså liberal praksis ved godkjenningen av søknadene. I sjeldne tilfeller er søknaden blitt returnert til student og veileder grunnet mangelfull fremdriftsplan. I et par tilfeller er søknaden avslått i samråd med veileder. Instituttet mottar forholdsvis mange søknader: Anslagsvis mellom 50 % og 70 % søker om et ekstra semester. Ordningen er derfor viktig og muliggjør tettere oppfølging av en stor andel av masterstudentene.

Ved et institutt av ILOS' størrelse er det vanskelig å gi et generelt svar på hvordan veiledere vurderer og godkjenner fremdriftsplaner. Mange søknader har nokså sparsom informasjon om fremdriftsplan. Dersom det foreligger en fremdriftsplan, tror vi det er vanskelig for en veileder å si nei til å signere. Instituttet mener likevel at det stort sett hersker enighet blant veiledere om at søknaden minst må inneholde en form for fremdriftsplan for at søknaden skal kunne signeres. De søknadene som avslås, er få og mangelfulle.

5. Arbeidslivsrelevans

Oppfølging av resultatene fra Kandidatundersøkelsen 2014

Det er nå mulig å ta **Internasjonalt prosjektsemester** (EAS4900) på alle studieretninger på masterprogrammet Europeiske språk. EAS4900 kan ikke tas på masterprogrammet Allmenn litteraturvitenskap. Emnet tas enten i andre semester, særlig i kombinasjon med en 60 studiepoengs masteroppgave, eller i tredje semester i kombinasjon med en masteroppgave på 30 poeng, avhengig av fagets tilbud av ordinære emner og masteroppgaveemner. Arbeidet med å finne gode internasjonale praksispartnere på flere fagfelt skal også styrkes. Instituttet vil som ledd i det løpende kvalitetsarbeidet evaluere og gjøre nødvendige forbedringer i dette tilbudet. Studenter fra det første kullet på de nye masterstudieretningene vil ta emnet våren eller høsten 2016 (normert). Oppfølgingen av dette vil derfor hovedsakelig finne sted i studieåret 2016-2017.

Innføring av avsluttende **muntlig eksamen** på alle masterstudieretninger reflekterer blant annet muntlige ferdigheter som en viktig del av studiets læringsutbytte. Instituttet tror at en økt vektlegging av kandidaters evne til å formidle sin kompetanse muntlig, både vil forberede dem bedre på arbeidslivet og imøtekomme arbeidsgiveres kompetansekrav.

Planlagte opprettelser av praksisemner

Som nevnt i kapittelet «Studiekvalitet», avsnitt om evalueringen av EURAM-programmet, ønsker instituttet å opprette emner på 10, 20 og 30 studiepoeng i arbeidspraksis for bachelorstudenter (EAS3900). Emnene vil bli søkt opprettet i 2016 eller 2017 og blir tilbudt som frie emner i bachelorgraden.

6. Internasjonalisering

Antall **innreisende studenter** til ILOS' utvekslingsavtaler var 44 (omtrent som i 2014: 46). Antall **studenter som har reist ut** gjennom ILOS' utvekslingsavtaler har steget noe fra 2014 til 2015 (55 i 2014 og 61 i 2015). Trenden ved hele UiO har vist at i alt 75 færre studenter reiste ut i 2015 enn i 2014. En del av studentene som benytter ILOS' avtaler er lektorstudenter og SV-studenter.

På EURAM-programmet var det 28 utreisende studenter i 2015. Dette er en nedgang fra 2014, hvor 45 reiste på utveksling. På bachelor-programmet i allmenn litteratur var tallet 11, altså omtrent som året før. Antall masterstudenter ved ILOS som reiste på utveksling i 2015, var 12 (oppgang fra 2014). Av MA-studentene som reiste på utveksling i 2015 reiste 4 på Internasjonalt prosjektsemester.

I tillegg kommer utreise til studiesentrene: St. Petersburg: 10, York: 36, Kiel: 9; Roma: 16 og Caen: 23.

Høsten 2015 innførte instituttet som en prøveordning et 2-ukers opphold til Caen for førstesemesters studenter i fransk. Dette viste seg svært vellykket. 23 studenter deltok og det er ønskelig å videreføre ordningen til høsten 2016.

Tiltak i 2015 for å øke mobilitetstallene.

- Trykksaker med markedsføring av utvekslingsmuligheter for alle fag ble laget i slutten av høstsemesteret 2014 og delt ut ved semesterstart 2015 i undervisningen. Tiltaket videreføres høsten 2016.
- Latin-amerikansk forening har aktivt deltatt i arbeidet med å promotere utvekslingsmuligheter for studenter på Latin Amerika-studier i forbindelse med utvekslingsmessen som ble avholdt i januar 2015. De hadde egen stand på messen.
- Obligatorisk utenlands-semester i 3. semester for EURAM- studieretningen *Polsk, tsjekkisk, bosnisk/kroatisk/serbisk*. Egne studentutvekslingsavtaler er på plass i Krakow (ny tilrettelagt studentutvekslingsavtale i 2015), Beograd (ny i 2016), Zagreb og Praha.
- Informasjon til nye studenter på masterprogrammet Europeiske språk høsten 2015 om muligheten for å velge Internasjonalt prosjektsemester. Ordningen er utvidet til å gjelde flere studieretninger.
- Det er blitt utarbeidet en spørreundersøkelse for å kartlegge hvilke grunner studentene kan ha for å reise eller ikke reise på utveksling. Undersøkelsen er foreløpig bare delt ut til studenter på bachelor i engelsk. En rapport fra undersøkelsen blir laget i mars 2016, og vi vil ut fra svarene vurdere tiltak for å øke studentmobiliteten og om spørreundersøkelsen skal benyttes på andre fag.
- Lærere ved ILOS har deltatt i promotering av utveksling gjennom UiOs markedsføringstiltak for å øke studentmobilitet.

Planer og tiltak for å få på plass en internasjonal profil i studiene for alle studenter, og for å tydeliggjøre internasjonalisering i læringsutbyttene

Det er lagt inn minst ett utvekslingssemester i studieløpet på alle studieretninger på ILOS' studieprogrammer. Flere av studieretningene legger til rette for å ta frie emner i det semesteret hvor det anbefales å reise på utveksling. Det er gitt anbefalinger til studentene om hvilke utvekslingsavtaler de kan benytte.

Informasjonen på «Studieopphold i utlandet»-sidene (for BA-programmene) ble forbedret i 2015, blant annet med mer spisset informasjon om enkelte utvekslingsavtaler.

Internasjonal profil og læringsutbytte: Instituttet mener at ordlyden i kulepunktet det vises til i årsplanen, kan misforstås. Ifølge kulepunktet er det ikke «internasjonalisering», heller ikke direkte den «internasjonale profilen» som skal inngå i læringsutbyttet, men «engelske emner eller emner på andre fremmedspråk». ILOS har utvilsomt en internasjonal profil i alle siden studier. Vi er likevel i tvil om dette kan gi seg utslag i formuleringer i læringsutbyttene.

ILOS samarbeider med fakultetet for å revidere læringsutbyttene på master. Dette arbeidet ble på begynt i 2015 og er ikke avsluttet. Vi har forstått det slik at læringsutbytter beskriver det alle må lære. Dette er imidlertid ikke et krav til utreise (internasjonalisering). Studier i utlandet kan derfor ikke være del av et studiums læringsutbytte, siden det ikke er en obligatorisk del av studiet. Vi viser her til korrespondanse med fakultetet om utformingen av læringsutbytter.

Arbeidet for utreise i studieløpet på masternivå

På masterprogrammet Europeiske språk er det på alle studieretninger lagt inn anbefalt utenlands-semester i 2. semester. På de fleste studieretninger er det i tillegg tilrettelagt for å ta Internasjonalt prosjektsemester i 3. semester.

7. Læringsmiljø

Våren 2015 gjorde instituttet betydelige endringer i planen for *mottaket av studenter i semesterstart*. Fagavdelingene fikk tydeligere ansvar for informasjonsmøtene og studieadministrativ informasjon ble redusert. Konklusjonen om opplegget er:

- En vellykket faglig og sosial introduksjon til studiene fra vitenskapelig ansatte. Instituttet vil videreutvikle dette opplegget.
- For lite studieadministrativ informasjon. Studieadministrasjonen planlegger høsten 2016 å arrangere et felles, programvist informasjonsmøte på onsdag i semesterstartsuken.
- For få faddere. Instituttet startet egen rekruttering av faddere (som kunne velge hvilke og hvor mange dager de ønsket å stille). På grunnlag av de gode erfaringene med dette høsten 2015, vil vi styrke arbeidet med egen fadderrekruttering fremover.

Generelt økte aktiviteten blant *studentforeningene*. På russisk ble det startet filmklubb, studentforeningen på fransk, Marianne, ble revitalisert og det ble stiftet en ny forening på tysk. En stor del av de faglig-sosiale midlene gikk til studentforeningene.

Instituttutvalget i 2015 var et viktig bidrag til å styrke studentvelferden ved instituttet, som var opptatt av å aktivere utvalget og involvere det i sitt arbeid. Dette resulterte blant annet i at ILOS nominerte utvalget til prisen for året studentforening, og de var blant de tre sluttkandidatene. Program- og instituttutvalgene bistod instituttet med å skaffe faddere.

Erfaring ved ILOS basert på påmelding til emner er at *frafall* blant bachelor-studenter først og fremst skjer i løpet av eller etter 1. eller 2. semester. Studieadministrasjonen har derfor justert noen av sine rutiner for å nå flere studenter i den tiden de er her. Normalt er det blitt holdt 2. semestermøter i februar, vanligvis med svært dårlig oppmøte, der det informeres om utenlandsstudier, valg av fordypning og 40-grupper. For 2015-kullet ble møtene avholdt

allerede samme høst, og oppmøtet bedret seg betraktelig. Tiltaket er ment å styrke oppfølgingen av studenter, særlig de som står i fare for slutte.

Det andre betydelige frafallstiltaket i 2015 var opprettelsen av *masterprogrammet Europeiske språk*. Målet var bedret gjennomføring og kvalitet på studiene gjennom bedre studiemiljø, flere felles emner som sikrer bedre oppfølging av studentene, deres valg av emner, arbeid med prosjektskisse og valg av tema for masteroppgaven. Foreløpige tall viser at det på flere av studieretningene er nokså svak rekruttering som resulterer i få aktive studenter. Det er imidlertid få som har sluttet. Halvparten eller mer studerer på heltid.

Det er særlig ved starten av arbeidet med masteroppgaven at studenter slutter, og vi håper at tettere oppfølging i de to første semestrene skal motvirke dette. De første reelle resultatene av dette vil vi først se mot slutten av 2016 og i 2017.

8. Oppfølging underveis i studiene

Oppfølging i bachelor-studieløp

Alle ILOS' bachelor-studenter får i dag oppfølging og tilbakemelding i alle semestre hvor de tar 80-gruppeemner. Nesten alle emner har kvalifiseringsoppgaver eller integrert vurdering (eller begge) der studenten får tilbakemelding, uavhengig av om oppgaven er godkjent eller ikke. Tilbakemeldinger på kvalifiseringsoppgaver gis stort sett skriftlig. De fleste studieretninger har i tillegg emner med integrert vurdering, som aktiviserer studenter gjennom hele semesteret og har aktiviteter som teller i vurderingsgrunnlaget for karakteren. Noen har det allerede i første året, eksempelvis mappevurdering i LIT1301, TYSK1104, TYSK1110, TYSK1300, FRA1501, FRA1502, ITA1301. Semesteroppgaver, der det gis individuell veiledning, er en vanlig vurderingsform i fordypningsemner. Årsenhetene har benyttet seg av nesten samme emneportefølje som bachelorstudieløpene, så oppfølgingen her blir lik.

Oppfølging i master-studieløp

Som tidligere nevnt var det ved opprettelsen av det nye masterprogrammet Europeiske språk en sentral målsetning å gi studentene bedre oppfølging i valg av retning, prosjekt for masteroppgaven og gjennom bedre studiemiljø. Alle studieretninger har et emne med prosjektskisse som del av vurderingsordningen, enten i 1. eller 2. semester.

Liste over vedlegg

VEDLEGG 1 - Kvalifiserte førsteprioritetssøkere 2014-2015

VEDLEGG 2 – DHB-tall ILOS 2011-2015

VEDLEGG 3 – DBH-tall – studentmobilitet

VEDLEGG 4 – Eksamensenheter, meldte, møtt, stryk og klagesaker

VEDLEGG 5 – Sensurresultater klagesaker våren 2013 til høsten 2015

VEDLEGG 6 – Oppfølging underveis i studiene. Oversikt per bachelorstudieretning og årsenhet.

VEDLEGG 7 – Oppfølging underveis i studiene. Oversikt per masterstudieretning